

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 86.722 van 7 april 2000

A. 90.583/XIII-1620

In zake : **TUYTSCHAUVER** André,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Jean-Luc MATHY, advocaat,
rue Saintraint 9
5000 Namen,

tegen :

het Waals Gewest,
vertegenwoordigd door zijn Regering,

dat woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Pierre LAMBERT, advocaat,
Defrélaan 19
1180 Brussel.

Tussenkommende partij :

de naamloze vennootschap
BELGACOM MOBILE,

die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Thomas DE MEESE, advocaat,
Leopold II-laan 281
1081 Brussel.

**DE WND VOORZITTER VAN DE XIIIe KAMER, RECHTSPREKEND IN
KORT GEDING,**

Gezien de op 30 maart 2000 door André TUYTSCHAEVER ingestelde vordering tot schorsing, op straffe van een dwangsom, met toepassing van de procedure van uiterst dringende noodzakelijkheid, van de tenuitvoerlegging van de stedenbouwkundige vergunning die de gemachtigde ambtenaar van ruimtelijke ordening van Luik op 11 januari 2000 heeft afgegeven aan de naamloze vennootschap BELGACOM MOBILE, voor de plaatsing van een station voor GSM-

radiocommunicatie op de watertoren gelegen rue du Tige te Tinlot op een perceel kadastraal bekend sectie B, nr. 187b;

Gezien het op 31 maart 2000 ingediende verzoekschrift, waarbij dezelfde verzoeker de nietigverklaring vordert van de voormelde handeling;

Gelet op de beschikking van 31 maart 2000, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij ze worden opgeroepen om te verschijnen op 5 april 2000 om 9.30u;

Gehoord het verslag van de heer LEROY, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. J.-L. MATHY, advocaat, die voor verzoeker verschijnt, van Mr. B. HENDRICKX, loco Mr. P. LAMBERT, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt, en van Mr. Th. DE MEESE, advocaat, die voor de tussenkomenende partij verschijnt;

Gehoord het andersluidend advies van mevr. GUFFENS, eerste auditeur bij de Raad van State;

Gelet op titel VI hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van de vordering tot schorsing :

De N.V. BELGACOM MOBILE heeft op 2 november 1999 een bouwaanvraag ingediend met het oog op de plaatsing van een station voor GSM-radiocommunicatie op de watertoren gelegen rue du Tige te Tinlot. Op het gewestplan van Hoei-Borgworm is de grond gelegen in een woongebied met landelijk karakter.

Op 24 november 1999 geeft het college van burgemeester en schepenen van Tinlot een gunstig advies omtrent de aanvraag, maar stelt het bij vergissing dat die aanvraag uitgaat van de N.V. MOBISTAR. Op 9 december 1999 rectificeert het college zijn advies en preciseert dat het betrekking heeft op de aanvraag die is ingediend door de N.V. BELGACOM MOBILE.

De bestreden vergunning is afgegeven op 11 januari 2000 door de gemachtigde ambtenaar.

Overwegende dat de advocaat van de naamloze vennootschap BELGACOM MOBILE op de terechtzitting van 5 april 2000 een verzoekschrift heeft ingediend, waarbij deze N.V. vraagt als tussenkomende partij te mogen optreden in het kort geding wegens uiterst dringende noodzakelijkheid; dat er grond is om dit verzoek in te willigen;

Overwegende dat verzoeker betoogt dat de onmiddellijk tenuitvoerlegging van de bestreden handeling een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan veroorzaken; dat hij betoogt dat het plaatsen van 3 masten op de watertoren die een sobere en klassieke vorm heeft, op esthetisch gebied een onaangenaam effect heeft en hierdoor een reëel esthetisch nadeel berokkent aan de buurtbewoners die de toren binnen hun gezichtsveld zullen hebben; dat hij betoogt dat het in werking stellen van de antenne ernstige risico's voor zijn eigen gezondheid en die van de mensen rondom hem zou doen ontstaan; dat hij erop wijst dat de risico's die de blootstelling van de mens aan elektromagnetische stralingen oplevert, in de wetenschappelijke wereld een belangrijk punt van discussie vormen en dat het bestaan van die risico's door de bedrijven die actief zijn in die sector wordt toegegeven; dat het voorzorgsbeginsel ertoe moet leiden dat elke activiteit waarvan niet bekend is welke schade ze werkelijk kan aanbrengen, moet worden verboden, zodra er een ernstig risico bestaat voor de gezondheid van de mens; dat hij verscheidene beslissingen aanhaalt waarbij dat beginsel is toegepast; dat hij voorts zegt dat die schade moeilijk te herstellen is daar schade die is toegebracht aan de gezondheid van de mens, aan de leefomgeving of aan het leefmilieu uit de aard der zaak moeilijk kan worden hersteld;

Overwegende dat de omstreden antennes op de zijkant van de watertoren moeten worden geplaatst en niet op een mast die op de top ervan zou worden opgetrokken; dat er geen sprake is van antennes bovenop de watertoren, die overigens geen bijzondere esthetische waarde heeft; dat de visuele impact van de door de bouwvergunning toegestane werken, niet noemenswaard is;

Overwegende dat uit de in de debatten gebrachte stukken blijkt dat de invloed van de stralingen die ontstaan door een antenne bestemd voor mobiele telefonie aanleiding geeft tot controversen in de medische wereld; dat het niet aan

de Raad van State toekomt zo een controversie te beslechten, die betrekking heeft op een aangelegenheid waarvoor de Raad in geen enkel opzicht bevoegd is; dat hij alleen kan vaststellen dat in de stukken waarop verzoeker zich beroept, de meest voorzichtige deskundigen aanraden "ervoor te zorgen dat de stralingssterkte waaraan het publiek, zonder onderscheid, onvrijwillig wordt blootgesteld, onder een bepaalde drempel blijft die nagenoeg 1 microwatt/cm² bedraagt" (Teslabel Coordination, Ondes Herziennes : la menace se précise, blz. 11); dat in een persartikel dat verzoeker heeft overgelegd, en waarin een gesprek met professor VANDER VORST wordt weergegeven, de volgende passage staat :

" Als men het heeft over antenne, heeft men het over stralingen, dus over een elektromagnetisch veld en een stralingssterkte.

In het veld dat verwijderd is van de antenne, is het gemakkelijk om de drie variabelen te berekenen met name het elektrisch veld, het magnetisch veld en de stralingssterkte per golf, dus kan men gemakkelijk zeggen waaraan men wordt blootgesteld.

In het nabije veld van de antenne, daarentegen, is het moeilijk die drie hoeveelheden te meten, en is het dus moeilijker te zeggen waaraan men precies blootgesteld is.

Wat stelt zulks voor in ons klassiek voorbeeld van een GSM-zender met drie antennes ? Bij 900 megahertz bevinden we ons op een golflengte van 33cm en een gemiddelde stralingssterkte van om en bij de 230 watt (voor de drie antennes die elk 10 watt uitzenden).

In die omstandigheden komt men drie velden tegen. Het eerste (het zeer nabije veld) heeft een sferische vorm rond de antennes. De actieradius ervan is moeilijk te bepalen, doch ligt stellig onder de tien meter. Gelet op de hoogte waarop de antennes zijn geïnstalleerd, kan men ervan uitgaan dat dit zeer nabije veld geen invloed heeft op het menselijk lichaam.

Wat daarentegen de twee andere velden betreft, zijn de gevolgen niet nihil. Er zij op gewezen dat deze velden, het nabije en het verre, zich horizontaal uitstrekken over de grond : in de vorm van een klaver, gezien van boven op de drie antennes en in de vorm van een plat, rond koekje of een sterk afgeplatte diablo (met een hoek van 6 tot 7 graden), gezien van op de zijkant en van op de zelfde hoogte als de drie antennes.

"Met 900 megahertz en een antenne met een volle omvang van 2,2 meter bereikt men de grens van het verre veld op ongeveer 30 meter van de antenne" leg André VANDER VORST uit.

Dus, voorbij die 30 meter, bevindt men zich in het verre veld. Anders bevindt men zich in het nabije veld.

Gevolg : de hoogleraar uit Louvain-la-Neuve beveelt aan niemand te laten wonen of werken in het nabije veld van een GSM-zender, dit is binnen een straal van 30 meter onder de antenne, om niet permanent te worden

blootgesteld aan een stralingskracht die hoger ligt dan 1 microwatt per vierkante centimeter.

De personen die op 30 meter van een GSM-antenne zouden wonen of werken, maar op dezelfde hoogte ervan, dit wil zeggen binnen de voornaamste actieradius ervan, zouden op die afstand blootgesteld worden aan 10 microwatt per vierkante centimeter.

Om slechts aan 1 microwatt te worden blootgesteld, zouden deze personen dus op ten minste 100 meter van de antenne moeten worden geplaatst";

Overwegende dat wanneer men die voorzorgsmaatregelen die in de stukken waarop verzoeker zich beroept worden aanbevolen, toepast, het gebied waarin een risico voor de gezondheid bestaat - "zeer nabije veld" genaamd - voor een antenne met de kenmerken van de antenne in kwestie, minder dan 10 meter bedraagt (volgens de tussenkommende partij minder dan 1 meter), en het gebied waarin het afgeraden wordt langere tijd te vertoeven - "het nabije veld" genaamd - geschat wordt op ruim 30 meter (minder dan 20 volgens de tussenkommende partij) als men zich beduidend lager bevindt dan de antenne, en op een honderdtal meter als men zich ongeveer op dezelfde hoogte bevindt; dat buiten die twee gebieden - in het "verre veld" - de blootstelling veroorzaakt door de antenne lijkt samen te vallen met de elektromagnetische achtergrondstraling hoofdzakelijk te wijten aan het geheel van de zenders van radio, televisie, communicatienetten, enz. waaraan de hele bevolking sedert tientallen jaren is blootgesteld zonder dat een pathogene weerslag voor de mens is aangetoond; dat daaruit kan worden afgeleid dat alleen in het "nabije veld" een mogelijk nadeel aannemelijk lijkt;

Overwegende dat de bij het dossier gevoegde plannen aantonen dat de betwiste antenne zich op zowat 27 meter van verzoekers woning zal bevinden, op een hoogte van ongeveer 31,6 meter boven de grond, zodat ze zich op ongeveer 41 meter ($\sqrt{27^2 + 31,6^2} = 41,6$) van verzoekers eigendom bevindt; dat degenen die er het meest aan zijn blootgesteld derhalve ruimschoots buiten het "nabije veld" lijken te wonen, en duidelijk beneden het vlak waar de straling maximaal is; dat het aangevoerde gezondheidsrisico niet geloofwaardig lijkt; dat het risico van nadeel niet wordt bewezen;

Overwegende dat niet voldaan is aan een van de voorwaarden die vervuld moeten zijn opdat de Raad van State de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden handeling kan bevelen; dat de vordering tot schorsing op straffe van een dwangsom niet kan worden toegewezen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het verzoek tot tussenkomst in het kort geding wegens uiterst dringende noodzakelijkheid ingediend door de naamloze vennootschap BELGACOM MOBILE wordt ingewilligd.

Artikel 2.

De vordering tot schorsing wegens uiterst dringende noodzakelijkheid op straffe van een dwangsom wordt afgewezen.

Artikel 3.

De kosten verbonden aan het verzoek tot tussenkomst ingediend door de naamloze vennootschap BELGACOM MOBILE, bepaald op 5.000 frank, komen ten laste van verzoeker.

De beslissing over de overige kosten wordt in beraad gehouden.

Aldus uitgesproken te Brussel in openbare terechtzitting van de XIIIe kamer, rechtsprekend in kort geding, op zeven april tweeduizend door :

de HH. LEROY, staatsraad, wnd. voorzitter,
SCOHY, toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier,

De Voorzitter,

G. SCOHY.

M. LEROY.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.